

Ernek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvennyolcadik évfolyam.

51. szám.

Debrecen, 1928 december 22.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

A karácsonyi virágszál.

Ésaiás 10: 33—11: 1. „Imé az Úr, a seregeknek Ura: levágja az ágakat rémítő hatalommal és a magas termetűek kivágattatnak és a magasságosak megaláztatnak; az erdő sűrű ágait levágja vassal és megdől a Libánon egy hatalmas által. És származik egy vesszőszál Isai törzsökéből s gyökereiből egy virágszál nevededik.“

Isai törzse és gyökere a próféta kifejező képes beszédeben a David királyi házát jelenti, amelyből az isteni ígéretek szerint el kellett jönnie az Izrael szabadítójának, az Istentől fölkent égi királynak, a Messiásnak — s amely királyi haznak elszegényedett, közrendű sorsba alámerült kései nemzedékéből jött is el aztán csakugyan Ő. A Jézus Krisztus születését és életét — az emberi oldalról nézve — a történelem évezredek készítettek elő. Izraelnek abból a nemzetségből származott, amelyhez a legfényesebb, legdaliásabb emlékei kapcsolódtak a választott nép multjának. Magának Izraelnek egész küönös története is — telve szentséggel és szennnyel, dicsőséggel és gyalázzal, áldással és átokkal — csak az Ő eljövételének előkészítésére szolgált és enélkül a célgondolat nélkül értelmelen, kusza, véres szövevény. Őrála álmodott Ábrahám, mint megígértetett magváról. Őrála írt Mózes, mint próféták prófétájáról. A David háborgó, fúriáktól marcangolt lelkét az Ő előre-küldött Szent Lelke vigasztalgatta és zendítette zsolotárookra. A próféták szívét Ő gyújtotta föl, mint egyre közelgő és mind határozottabbá való látomás. És amidőn a Keresztelő feje porbahull, vele mintha a Messiást váró özösvetségi évezredek lelke ontatnék ki és vére ömölnék ki, hogy megharmatozza és megtermékenyítse azt a Bethlehem éjt-szakáján felszökkent és kinyílt egyetlen virágos ágat.

De ez a virágszál nemcsak az Izrael multjának, hanem az egész emberiség évezredekének a szülőtte is. Ami forró istensóvárgás és nemes erkölcsi törekvés, ami megisztult lelkiség és magasztos eszménység csak van a Krisztus előtti emberiség történetében: az mind Őrá utal, mint érkezőre,

az mind az Ő arcának egy előrevetített sugara, az mind Őnéki küldött áldozati hódolat, az „ismeretlen istennek“ feliratú oltárokról. Platon őt keresi isteni eszméinek fényes ködében; a stoikus bölcsek az Ő Lelkétől megihletve üzi a természet- és emberfölötti nyugalmat, mint a lélek legfőbb javát; a mysteriumok kábulatoros szertartásaiban az Ő válságát szomjúhozzák nyomott, fáradt rabszolgalelkek: egyiptomi aszkéták örvöngő önsanyargatása sóvárgó hódolat a lélek diadalának a test fölött, amelyet Ő fog majd e világban nyilvánvalóvá tenni; a Buddha Nirvánája epedő, téveteg kiáltás ama békeség után, amelyet csak Ő adhat meg Isten ölen az Isten gyermekeinek mind ezen, mind a másvilágon.

Ő áldott, karácsonyi csodavirágszál: Te valóban a mi sok évezredek emberi törzsünkben sardadtál és olyan szent joggal, mint Te, senki sem mondhatja el miközünk magáról: „*Ember vagyok és semmi emberit nem tartok enmagamtól idegennek!*“

S azért ez a csodavirágszál mégis egészben isteni csoda. Hiába készítette elő a felsarjadását egy sokrétű és színes emberi történelmi fejlődés: Isten Szent Lelkének mégis csak legcsodásabb és legközvetlenebb teremtő közbelépése kellett hozzá, hogy létrejőjjön. Mert az emberiségnek, a világtörténelemnek és különösen Izrael történelmének az az erdeje, amelyben ez a virágszál magasha szökkent, letarolt, kivágott erdő volt; maga az Úr tarolta le és vágta ki „rémítő hatalommal.“ Kidőlt, megkorhadott törzs és kiszáradt gyökér volt a Dávid nemzetsége; megázott, megvetett, meggyázott és a föld kerekégen szétszórt, rabnép volt a messiásváró Izrael, amelynek vallásában haldoklott a Lélek és erkölcsétől kezdett végtelenen különszakadni a vallás. „Jeleit nem látta többé, proféta nem volt közöttte.“ „Kiveszett belőle a látás tudománya és kezdett elvadulni a nép“, ahogy erre megmondattott. Minden emberi számítás és reménység kizárta azt, hogy Szabadítója a saját kebeléből jöjjön — aminthogy maga sem onnet várta, hanem az égnek felhőiből.

És ilyen letarolt erdő, ledöntött, korhadásnak indult törzsek, kiszáradásnak indult gyökerek világa

volt az egész emberiség élete is a Jézus születésekor. Tengernyi sóvárgás az újjászületés után, de seholy teremtő, megváltó és megmentő gondolat. A böleletben jóakarátú vagy élelmes epigonok élődtek ügye-kedve nagy elődeik álmain és látásain. A valasban extasisos de magtalan rajongás mellett mindennapi jelensegek voltak az egy-nis sze nebe nevető augurok; az erkölcsi szabadság legmagasabb fokának az öngyilkosság joga és szabadsága tünt föl; az életszépítő művészet perverzizása fajult és a politikai bölel eseknek típró és szípolozó kényuralom lett az utolsó szava. Magával jötehetetlen volt, egyetlen óriási kérdőjelle görbült és zsugorodott az egész emberi kultúra.

Letarolt ázak, kidöntrött törzsek, száradó gyökerek e virágában a karacsonyi virágszál nem lehetett természetes emberi és történelmi fejlődés eredménye és összegezése. Istennek csodaműve volt Ő egy vegtelenséggel több, mint minden eddigi emberi, történelmi fejlődés. Mert Őbenne nem az ember próbalkozott annyi meghiusult megoldás után egy újjal, hanem Isten maga lepett be, hatalma és szerelme teljessé-ével, az emberi törtételeme és hozta az egyetlen lehetséges és végleges megoldást.

R. I.

Egyházkerületünk közgyűlésének állásfoglalása a lelkészválasztási törvényjavaslat tárgyában.

Folytatás és vége.

A nagyköirőlji és napszaloni egyházmegye véleményes javaslata nem érkezett be.

A szatmari egyházmegye bár elismeri, hogy a hivatalos törvénytervezet komoly és nagy jóakarátú munkálat eredménye, mégis azt tárgyalás alapjául sem tartja elfogadhatónak, mert hiányzik belőle a való élet isne ete, szövegezés homályos, eljárási szabályai bonyolultak és jelentékeny kötséggel és idővesztésséggel járó.

Elvi szemontok alapján az egyházmegye azt tartana kívánatosnak, hogy a lelkészt kizárólag meghívás útján 15 napi határidőn belül a felsőbb-ség jóváhagyásával válasz hassa meg a gyülekezet, pályázat u ján pedig a választást egy felsőbb egyház-ható-ági szerv ejtse meg megfelelő biztosítékok mellett. Minthogy azonban egy ilyen általános elvi rendelkezésnek a zsinaton ezidőszertint aligha lenne többsége, az egyházmegye a jelenleg érvényes törvények fenntartását javasolja a következő pöt-lásokkal:

1. Az ú. n. paphallgató-küldöttségek végképen megszüntetendők, ellenben megengedendő a pályázóknak kellő ellenőrzés mellett a választógyülekezetben való szónoklat tartása.

2. A választási eljárás, törtéjék az meghívás, vagy pályázat útján, a lehető legrövidebb idő alatt, mindenestre azonban 30 napon belül megtörtéjék.

3. A választás szabálytalansága ellen ne csak a választók csekély hányadának, hanem az e. m.

és választási elnökségnek is felebbezési jog biztosítsassék.

4. A visszaélések súlyos szigorral büntetendők, egészen a választói és választhatósági jog több évre leendő megfosztásig. Törtéendő a jelen törvény azon szakasza, amely föltételezi, hogy a jelölt esetleg nem tudja, hogy miféle visszaélések történtek megválasztása érdekében.

5. A cserére vonatkozólag a lelkészek kezdeményezését a felsőbb hatóság jóváhagyásától föltételezetten kívánja engedélyezni.

Egyházkerületi közgyűlésünk mindenekelőtt mint históricumot allapítja meg, hogy a most érvényben levő lelkészválasztási törvényeknek szinte keletkezésétől kezdve úgy az egyházi közvélemény, mint a különféle egyházi sajtóorganumok ellentmondás nélkül állítottak meg, hogy a gyülekezetek korlátlan választási szabadságát biztosító lelkészválasztási törvények sürgős és gyökeres átalakítására szorulnak. Egyrésztől azért mert a választógyülekezet tagjai részere ezek által biztosított korlátozatlan szabadsággal a választók jelentékeny része sok esetben visszael és a lelkészválasztások kívánatos tekintélyét és tisztaságát a régi hírhedt képviselőválasztások szintjére szállítja alá, ami már nemcsak a tisztaság állásnak, de egyetemes egyházunk méltóságának is sérelmére van; másrésztől azért, mert a választás szabadságának korlátlanlansága, a felettes egyházi hatóságok irányító befolyásának hiányában, sok esetben a nagyobb stílusú egyéneket igénylő helyeken kisebb fajsú yú, vagy éppen kezdő egyének érvényesülését teszi lehetővé. És ha most mindezek dacára az egyházmegyék jelentős többsége a mai választási törvények elvi alapjának további fenntartását kívánják, ennek okát közgyűlésünk abban véli föltalálni, hogy sem a hivatalos törvénytervezet, sem az egyes magánválasztók által készített javaslatok nem bizonyítottak olyan szerencsés alkotásoknak, melyeket az egyházi közvélemény megnyugvással találhatna elfogadhatóknak.

A hivatalos törvénytervezetről elismeri közgyűlésünk, hogy az igen alapos históriai tudással, nagy körültekintéssel, a választások körül sűrűn jelentkező visszaélések éles ismeretével, nagy mügonddal és mindenek felett egyetemes egyházunk iránti nagy szeretettel készült jóakarátú és igen értékes munkálat.

Éppen azért nem lehet részese olyan kíméletlen bírálatnak, mely azt egyes gyülekezetek és egyes egyházmegyék kialakult véleménye szerint még arra sem tartja méltónak, hogy vele az Országos Zsinat érdemben foglalkozzék.

A javaslatnak, — mint minden emberi alkotásnak, — kétségtelenül vannak hibái, fogyatkozásai. Újszerűségei meglepőek és nem is kívánatosak, mert egy a magyar kálvinista egyház történelmileg kialakult egyházalkotmányával és a magyar reformatus egyháztagok ideológiájával ellentétes idegen irányzat átütetésére törekszik. Tervezett választási rendszere szövevényes, bonyolult és hosszadalmas. Az idők folyamán legsébbnek és legmegnyugtatóbbnak bizonyult meghívási eljárást a népesebb gyülekezetekre nézve csaknem lehetetlenné teszi.

Az áthelyezés útján történő változásnak a presbiterium általi kezdeményezése a kívánatos lekézti tekintély és bekés munkakodás rovasára esnék.

Ezek a hibák és fogyatkozások mindenesre súlyosak és lényegbevágók s ezek miatt, valamint az egyházmegek teljes egyhangú-ággal megnyilvánult óhajtasára közgyűlé-ünk nem javasolhatja, hogy az Országos Zsinat a hivatalos törvénytervezetet fogadja el az E. T. II. t.-c.-o revíziójánál tárgyalási alap gyanánt.

Ellenben tisztelettel javasolja közgyűlésünk, hogy a lelkészválasztási törvény revíziójára vonatkozó intézkedéseivel tárgyalási alapul tartsa meg az Országos Zsinat a most érvényben álló lelkészválasztási törvényeket és azokon eszközölje mindazon módosításokat, melyeket a kialakult egyházi közvélemény az alábbi körvonalazott alapelvek ep-segben tartása mellett szükségeseknek ítél:

A lelkészválasztási törvény alapelvei gyanánt közgyűlésünk a következőket tartja megjelölendő-
nek:

1. A lelkészválasztásnál a gyülekezet választó tagjainak akaratiyilvánítása törvény útján biztosítandó.

2. Fenntartandó a jelenlegi törvénynek a presbiterium által kezdeményezhető meghívásra vonatkozó rendelkezése, mely a gyülekezet szabad lelkészválasztási jogát biztosítja.

3. Pályázat esetén is biztosíttassék a gyülekezet közvetlen választási joga.

4. Az egyetemlegesen megnyilvánuló közóhaj szerint az ú. n. paphallgató-küldöttségek megszüntetendők, ellenben biztosítandó a pályázó lelkészeknek a presbiterium meghívására, kellő felügyelet és ellenőrzés melletti bemutatkozó szolgálata.

5. A visszaélések lehető kiküszöbölésére és szigorú megtorlására fordítson az Országos Zsinat különös nagy gondot.

Ezen alapelvek mellett ajánlja közgyűlésünk az Országos Zsinat figyelmébe, hogy a lelkészi állások betöltésénél a gyülekezetek választói jogának sérelme nélkül a felsőbb egyházi hatóságok (egyházmegek és egyházkerületek) irányító befolyását alkalmas formában biztosítsa legalább is arra az esetre, ha a választógyülekezetnek több pályázó között kell orientálódnia.

Végül kéri közgyűlésünk az Országos Zsinat figyelmét a bihar-érmelleki és középszabolcsi egyházmegeknek a lelkészek csere útján áthelyezése tárgyában felvetett figyelemreméltó gondolataira, melyeket ha a megkonstruált javaslatok szövegében elfogadhatóknak nem minősít is, de a gondolatot mindenesetre méltónak ítéli arra, hogy azzal az Országos Zsinat érdemileg foglalkozzék.

Közgyűlésünk az egyházmegek felterjesztéseit jelen határozata kapcsán az Egyetemes Konvent útján az Országos Zsinathoz felterjeszteni rendeli.

Egyben közgyűlé-ünk tisztelettel kéri az Országos Zsinatot, méltóztassék az egyháztagsági jogosultság újrendezését, amelyre vonatkozólag a zsinatelőkészítő belmissziói, ill. egyházfegyelmi munkálatokban is javaslatok találhatók, beható figyelmébe venni, mert ez a kérdés egyetemes

rendezést igényel és sürget és azt tisztán csak egy rézletkérdésnek, mint pl. a lelkészválasztás reformjának a kapcsán, rendezni és megoldani nem lehet.

Kiadta:

Révész Imre.

egyházkerületi főjegyző.

Fény a sötétben.

A nagy és örök kérdésekkel vívódó keresztyén társadalom életjelenségeiből glóriás fennyelet bntakozik ki a karácsony magasztos ünnepe. Ma is mint kétezred évvel ezelőt nyugvó pont ez a gondterhes lelkék világában, hol a hetkoznapj tarma ehat s a lazas idegfeszültség megenyül! Fent és lent, kunyhók és paloták mely titku ölen egy gondolat lép előterbe s egy ősi vágy öze lobog: *Dicsőség a magasztos mennyekben az Istennek és e földm békesség s az emberekhez jóakarati!*

Eszigetelni magunkat a dicsőséges történeti idők tenyes emlékek közvetlen hatásától nem lehet; pedig korunk kísértetbe vivő „modern“ szelleme szeretne a tiszteletreméltó regiségek lomtaraba utalni a betlehemi traditokat, mikre azota benső életpasztyalas nyomra ra a csatlakozhatatlanság s a nélkülözhetetlenség helyeget!

Embervilágunk nagyon-nagyon szegény, rideg, sötét volna a karácsonyi melegség es világosság nélkül!

Az emlékezés csillagsugaras tiszta fényébe vissza kell szállanunk új remenységet, új eleteröt meríteni, oda abba az igeres multba, hol a próféukus sejtelmek, nagy várakozások evszázados melységeiből diadalmas fenséggel emelkedik ki az új korszak új világ zaloga: a Krisztus!

Karácsony ünnepe úgy a maga történelmi ragyogó kere-eivel, mint üdvösséget s boldogságot nyújtó valláserkölesi jelentéseivel kimeríthetetlen forrás lett, melyből egyre növekedő gazdagságban árad szét még a sötetség országainak a népeire is az újjászülő krisztusi erő!

Ezredeves előtételtek fellegvárai, földhöz tapadt anyagiasság szirtes zátonya, túlfinomult bölcsekedes s „ragyogó“ szellemesség delibabos tüne-
menye mind meg-emmisülve zsugorodnak össze, midőn karácsony éjszakáján minden alazatos hívő lélekben glóriás fennyelet megjelenik a názáreti Jézus!... Soha olyan közel nem volt még a föld az éghez, mint ama feledhetetlen angyaljarás idején, mint ama fényes éjszakán, midőn hallgatag mezők virrasztó embereinek a szíve mélyén lobbot vetett az első keresztyéni öntudati! Nekünk ezt a közvetlen közelséget, mely által időről-időre meg-furódhetünk az isteni kinyilatkoztatás áldott fényességében, egyéni, tarsadalmi s az egész világra szóló életünkben minden módon biztosítani kell!...

Akar úgy, hogy tartózkodás nélkül kilépünk a hallgatagság, a fasult közöny, a esüggetség siralmasan korlátolt helyzetéből s megakuvás nélküli szószólói leszünk a karácsonyi örök es nagy eseményekből felénk áradó üdvtörténeti igazságoknak,*

akár úgy, hogy a krisztusi szolgálat tövis-sel tépett s golgothai vérrrel megfestett palástjába öltözködünk s járjuk teljes elszántsággal emberi éleünk szédítő mélységeit s magasságait!...

Mert szédítok a mélységek és a magasságok egyaránt! Mint a beláthatatlan mélységbe zuhanó barány, mint a felleggel ölelkező ormok tetején utat vesztett vándor, gyötrődik, szenved, haláltusát vív, a hitéből kiforgatott huszadik századbeli ember!...

Új világért áhítozik, új életörvényre esküszik, új életközösségtől várja mesterségesen taplált reményének a megvalósítását, a krisztusi életelv, a keresztyén világfelfogás, egész hitrendszerünk isteni tisztasága és gazdagsága elszintelenedett s értékét vesztett régiséggé törpül előtte!...

Karácsony ünnepén, mikor a föld az éggel, az isteni lélek az emberi lélekkel oly bensőségeen ölelkezik, gyujtsuk fel a legszentebb emlékek örözeit, hogy hitetlenséget, kétséget eloszlató fényvel szűz rozék belsejében nagy éjszakájába hitünk belsejébe csilloga, mer az emberiség életének a megújulása függ attól, hogy mily mértékben lesz királyunkká, főpapunkká, prófétánk a Krisztus, akinek isteni jognál fogva mindenek hatalmába rakoztatottak?!

A karácsonyi meleg, üdvörtörténeti megemlékezés fény a sötétben, mely nariális álomba merült lelkekre boldog életet hint, mely biztos ösvényt mutat az élet hajó örömeinek a szabadulás partjain felé...
M-lkó Istv. n.

Közélet

Egyházi tisztújítás Debrecenben.

Debreceni egyházközségünkben december 18-án volt a három évenként esedékes tisztújítás. Nem nagy érdeklődés mellett, ami nyilván annak a következménye, hogy az egyházi tagok megvannak elégedve a mostani presbiterium munkájával, vagy legalább is nincs tervük és gondolatuk a mostaninál jobb, vagy nagyobb munkásságra. A választás teljes egyetértéssel történt, ami szintén örövendő jelenség.

Egyházközségi főkurator ismét Nagy József nyug. min. tanácsos lett, aki már 9 év óta áll az ügyek élén s akinek nemes és tiszteletreméltó egyénisége iránt az egész egyház özség egyforma ragaszkodással viseltetik. A presbiteri tisztségekre nagyrészt a régiakat választották meg új presbiterusok lettek: dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Hegy-megi Kiss Pál orsz. képviselő, Lányczy Gyula pénzügyigazgató és Vasady Lajos kir. tanfelügyelő. Tekintélyes, előkelő, buzgó emberek valamennyien és jó reformátusok. Diszei lehetnek bármely testületnek. Örömmel üdvözöljük valamennyiüket egyházunk ezen szolgálatában.

A választás eredményét azért is nagyon nagy-örömmel regisztráljuk, mert amint a megválasztottak személye is mutatja, a kiválasztásnál politikai tekintetek nem érvényesültek. Sajnos, a debreceni egyházközség életében ez előtt sűrűn tapasztaljuk ennek az elenkezőjét. Tisztelet és elismerés jár a vezetőknek, hogy ettől megóvták az egyházat.

A debreceni egyházközség egyáltalán nagyon szép munkát végez az utóbbi időben. Fejlődik, erősödik belsőleg. Ha ilyen egyetértéssel s az igaz érdemek elfogulatlan megbecsülésével, minden jó erőnek együvé fogásával jár el mindig, mint most: régi feladatokat visszahagyja s mindenben első lesz a magyar reformátusok között.

— n — a.

„Az árvákért“.

Ezt a feliratot viselik azok a bélyegek, melyekről egyházi lapjaink mostanában megemlékeznek s foglalkoznak is ez életrevaló eszmével, anélkül azonban, hogy annak gyakorlati alkalmazására és nagy jövedelmezőségére rámutatnának. Néhány sorban szeretném ezen oldalról is megvilágítani a dolgot.

Számítsunk csak 1000 gyülekezetet, minden gyülekezetben minimális 10 pengő bevételt a bélyegekből, az 10,000 pengő évi jövedelem, a Kálvineum számára. Ez már jelenős eredmény. Milyen szepen megoldhatnánk főiskoláink segélyezését a bélyeg-akcióból, ha csak 10 pengőt juttatna is e címen minden egyes gyülekezet a Kálvineum pénztárába. Pedig ez a 10 pengő nagyon könnyen megszerez-

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben.

Betéteket
legjobban kamatoztat.

Foglalkozik
a banküzlet minden ágával.

Kölcsönöket
lehetősebben folyósít.

Raktárházában
tárolt árúkra előleget ad.

Ajánlja
téglagyára elsőrendű gyártmányait.

hető, anélkül, hogy bárki is megérezné. Erre több alkalom is kínálkozik, ott vannak a belkörü használatra szánt s okmánybéllyel el nem látott nyugták, számlák és ellennyugták, ha csak 10 filléres bélyeget ragasztunk is minden egyesre, meg van a számításba vett 10 pengő. Ott vannak a különböző szerződéses, adósok, vételek. Mindezekre tehetünk az összegnek megfelelő árva bélyeget.

Azt hiszem nem fog senki sem tiltakozni az ellen, ha az egyház által kiállított kivonatokra, bizonyítványokra felragasztjuk a 10, 20, vagy 50 filléres árva javára szolgáló kálvin umi bélyeget.

Hányszor veszik igénybe időnként, közbenjárásunkat, nemcsak egyházunk tagjai, de teljesen idegenek is, úgyhogy a felajánlott ellenszolgálatást nem fogadjuk el, milyen nemes cselekedet lesz az részünkről, ha ilyen alkalommal egy-egy kálvineumi bélyeg megvásárlására hívjuk fel az illetőket.

Jönnek hivatalunkba emberek, ügynökök, akik vagy eladásra kínálnak valamit, vagy információt kérnek tőlünk, ezekkel *addig szóba se álljunk*, míg velük eltöltött időnk kárpoztulásaképpen, egy kálvineumi bélyeget meg nem vesznek.

Csak egy-két eset ez, bizonyára talál minden lelkésztestvérem sok más módot még arra, *ha a ar*, hogy e szép cél érdekében tehessen valamit. Kérje fel erre, az ott lévő gyárakat, vállalatokat s hatóságokat is.

S még egyet, nemcsak árvaikon segítünk, hanem egyházainkon is, mert mindig lesz az ezer-egynéhány gyülekezet között olyan, am lyiknek pénzre lesz szüksége. Nem lesz-e jó, ha ezekből a kálvineumi 10,000 pengőből ha csak 1—2 % al is, de mégis előbban jut kölcsönhöz, mintha takarékból veszi fel? s emellett a Kálvineum is nyer.

Csak fogjunk hozzá, ne legyen a reánk jövő évben egy gyülekezet sem, melyben ismeretlen valami az *„Az Árvákért“* feliratú bélyeg.

Segítünk, enni adunk az éhezőknek, ruhát a ruhátlanoknak, könnyet letörölünk, vigasztalunk, ennek pedig jutalmát ígérte Az, akinek csak akkor vagyunk méltó szolgálói, ha cselekedettel is bizonyosságot teszünk *Róla*.

Szilágyi Béla,

öcsényi református lelkész.

Külföld

A protestánsok száma Olaszországban évről-évre nő. 1848-ban, midőn a törvény megtűrt felekezetnek nyilvánítja őket, még a piemontivódiakon s idegeneken kívül nem voltak protestánsok. Az 1861-iki népszámlálás szerint 32.684; 1871-ben 58.651 a számuk (ebből 4.146 Latiumra esik); 1901-ben 65.595; 1911-ben 123.273 protestáns él Olaszországban, azaz addig, míg a lakosság száma 7%-kal emelkedett, a protestánsoké 88%-kal. Az 1921-iki népszámláláskor nem vették számba vallási hovatartozandóság szerint a lakosokat, de bizvást állíthatjuk, hogy számunk állandó emelkedésben van.

A divat erkölcsstelenség ellen hadat indított a római kath. papság. A mozgalom élén Gavolti atya és Balzaro professzor áll. Legutóbb a pápának 50,000 pap aláírásával előt albumot muvítottak át, azoknak névjegyzékét, kik elzanták magukat ezen sürgős s az egészséges, józan e kölc helyreállításához nélkülözhetetlen harcra. A társaság nagy eredményeket vár e kezdeményektől, olyanokat, mint a káromkodás elleni harc alkalmával, mikor is esz-eiket az olasz büntető törvénykönyv is magáéva tette.

A „Mortalium animos“ c. sikertelen bulla után, az „Ahol a Krisztus ott az egyház“-zal felelő protestánsoktól, az egyházszakadás által elválasztott keleti egyház felé lendült a Vatikán s „*Rerum orientis*“ c. bullájában így kszik felmutatni azon előnyöket, melyeket a keleti egyház nyerne az unió által. Ezen újabbulla sorsa sem kétséges ott, ahol nagyon is jól ismerik a pápaság világalraelmi igényeit.

„A cseh nemzet eredete és fejlődése“ címen tartott előadást H. Hollard ly ni pap a genfi „Oratoire“ nevű templomban s ugyancsak ő prédikált ott másnap is. Úgy látszik megint fel kell idezni az ébredő világleikiismerete előtt a cseh igazságot.

A lipcsei keresztyénszociálisták, akik különben legnagyobb részben a szocialdemokrata pártnak is tagjai nagy népgyűlést akartak rendezni, melynek szonoka a nagyon is szabadelő berlini lelkész Piechow-zki lett volna. Annak dacára, hogy az előadás tárgya: „A proletárhit“ lett volna a szocialdemokrata párt lapja a „Leipziger Volkszeitung“ megtagadta e népgyűléshoz való publikasat azzal az indoklással, hogy „nincs helye a szocialista pártban és sajtóban a keresztyénszociálistának“!

Az orosz határtól nem messze fekvő Kucevice városkában egy új egyházközség léteült volt zsidókból. *E zsidókeresztyen közösség* „Isten fia“-nak vallja a megfeszített Krisztust; istentiszteletét zsidó nyelven tartja; az újszövetséget is e nyelven olvassa. Ez új közösség gyors és nagyarányú terjedés ígérte hordja magában, te inive erős missziói lelkületét s az izraelita körökben végzendő nagyarányú propagandára készségét.

A spanyol protestánsoknak a legnagyobb nehézségekkel kell még mindig küzdeniük. „Lás-uk csak egy kissé mi is történik itt az evangéliumot elfogadókkal: ha egy pap, vagy hitoktató úő (dame catéchiste) tudomást vesz az esetről: az illető személy megszánláhatatlan nehézségek keresztüzébe jut. Ha munkás — bezárja előtte a műhely vagy gyár kapuját; ha kis hivatalnok, elveszti állását; ha családapa — szeretteitől szakítják el, a háborúság magvat vetik el családjában, felesége, gyermekei ellenségeivé lesznek s a szerencsétlen embernek elszigeteltségben kell élnie, mintha gonosztevő vagy pestises beteg volna.

Nemrégén történt, hogy egy fiatal kosárfonó ment Reusból Vichbe, hogy ott folytassa mesterségét. Amint észrevették, hogy nem jár a katolikus templomba, sőt hogy nem az államegyház hitéván, annyira lehetetlenné tették számára az ottietelt,

hogy kénytelen volt elhagyni a várost, ott hagyván a fizetni nem akaró vevőknél keserves munkájának bérét is!

Alig két éve, hogy egy derék sal mancai kereskedőről kiderült protestáns mi oita. Mindenki elfordult tőle s az illető kénytelen volt kivandorolni.

Estremadura vidékén élt a protestáns cipész, hét gyermek atyja, ki szintén a végső nyomorba jutott s kénytelen volt kivandorolni, hogy saját és családja életét fenntarthassa.

Mit szóljunk iratterjesztőinkről, evangélikálóinkról? Lépten-nyomon akadályozzák őket hivatásuk gyakorlásában, valamely váratlan s önkényeskedő végzéssel, eljárással.

A türelmet biztosító törvényeket a klerikális-mus magyarázza „használja fel az elviselhetetlen türelme lenség eszközévé.”

A cikkirő Ang. Arenales, barcelonai lelkész, két módot ajánl a spanyol protestánsizmus támogatására: 1. A pogány misszióban szokásos pénzügyi segélyt az intézmények fenntartására; 2. nagyobb lelki s erkölcsi támaszt, segítséget a küzdelemben.

Az amerikai reformátusok ez évben október 28-án ünnepelték a refo máció emléknapját s nagyarányú gyűjtésük eredményét, főleg a katolicizmus által fenyegetett német, orosz, spanyol, lengyel egyházak és intézmények javára szántak... A segély Genfben, az Ad. Keller kezén át jut rendeltetési helyére. Jó lesz nekünk is tudni e segélyforrásról.

A „Nord Protestant”-ból olvassuk, hogy a „Magyar Református Egyház Egvetemes zsinata” 4450 frankkal járult hozzá munkánk sikeréhez. E templomtelekre szánt összegért igen hálásak vagyunk. *Mivel jelenleg — sajnos — Magyarországon nem tudtunk kiküldeni Henez lelkész úr válaba magára a Leus és vidékén levő magyar egyház gondjait! . . .* Ezért jár ak Genfben, Párizsban, Strashourghban, Montipellierben a református teológusok? . . .
Közli: dr. I. E.

Irodalom

A Szentírás szocialis tanításai Tbb író közreműködésével kiadta és berezette K. eble Samuel. Angolból fordította Inceze Gábor budapesti vallás-oktató Ulkisz Szabó Imre budapesti — farsori lelkész „A leon gyobb szoc ális erőforrás” című berezető tanulmányával Bp. 1928 8° XVI. 224 lap Kapható minden protestáns könyvkereskedésben es iratterjesztésben. Ára fűzve 4 pengő 40 fillér, erős egészvászonkötésben 7 pengő.

Ime, a magvető kiméne ve'ni. Előadások, prédikációk, bibliamagyarázatok 1918—1928. Szabó Imre Budapest — farsori lelkész-től. Első kötet. Budapest 1928. Nagy 8° 386 lap. Ára 8 pengő, kötve 12 pengő. Ez az ár csak december hónapban érvényes. Január hónapban könyvkereskedő veszi át s akkor 25 %-kal emelkedik ez ár. Megrendelhető a szerzőnél. Budapest, VII. Vilma-Királynő út 5—7.

Mindkét kiróló s a könyvpiacra eseményt jelentő mű ismertetésére visszatérünk!

Az Ébresztő decemberi száma 40 oldalon jelent meg. Valóban gazdag tartalmából csak azt említjük meg, hogy öt Jézus élete tanulmány-novel-lak, ismeretterj sztó előadás, reklámrajzokat, mikulás esti, karácsonyi és Szylveszter esti program-mot közöl, továbbá újítás benne az, hogy evan-géliumi eserkészprogramot hoz, 50 ifjú-ági egye-sületből hí-eket, betlehemes jatekot és sok érde-kes beszámolót. Előfizetése évi 3 pengő. Buda-pest, IX. Üllői-út 29. II. Keresztyén Ifjúsági Egye-sületek Szövetsége.

Egy érdekes könyv jelenik meg új esztendőre, amely a magyar sajtóban hézagpótló munka lesz s amelyet mindazoknak, akik lelkimunkát végez-nek, feltétlenül olvasniok kell. A könyv címe: „A Lélek Rejtelmes Világa”, amely a „tudat-alatti” proplemájával foglalkozik, különös tekintet-tel az intuición, szuggeszció és libidó lelki tevé-kenységekre. A könyv nagy része valláslelektani kérdésekkel foglalkozik s minden intelligens ember érdeklődését megérdemli. A könyv új esztendőre jelenik meg körülbelül nyolc íven. Előjegyzési ára 4 pengő. A külföldön több esztendőt járt és tanult lelkész-szerző könyvét lapunk melegen ajánlja ol-vasóink figyelmébe. Előjegyezhető a szerző címén: Dr. Muzsnai László Budapest, II. Zivatar-utca 14., I. em. 5.

Különlélek

Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk minden olvasójának és barátjának.

Az egyházkerületi közgyűlésről szóló tudó-sítást a következő számban folytatjuk.

Az új szegedi missziól egyházközség ima-házának és paróchiájának a felavatása december hó 16-án történt. Az ünnepélyen résztvettek dr. Baltazár Dezső püspök, vitéz nagybányai Horthy István egyh. főgondnok, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter. Az imaházavató ünnepélyen imad-kozott Harsányi Pal esperes, prédikált, imádkozott és keresztelt dr. Baltazár Dezső püspök. Az isten-tisztelet után az egyházkerületi elnökség a bekés-benanti egyházmegye, az evangélikus-, protestáns katonái-, unitárius-, görögkeleti egyházközség és a zsidó hitközség üdvözlötlet fogadta. Üdvözölte az új egyházközsget Szeged város tanácsa. Lorantffy Zsuzsanna Egyesület és a szegedi Bethlen Gábor Kör. Délben közebéd volt a Tisza szálló nagy-teremben. Délután 5 órakor a szegedi református templomban a KIE. tartott vallásos ünnepelyt.

A debreceni református egyház presbiteriuma az egyházi tisztviselők számára karácsonyi segélyt utalt ki.

A Dóczi-Intézet új épületében január 3-án már megkezdődik a tanítás. Az új épület ünne-pélyes felavatása január közepén lesz.

A Templomegyesület vallásos szakcsoportja december hó 21-én tarotta összejöveletet a kollé-gum diszteremben. előadó volt Nagy Sándor fő-gimnáziumi vallástanár, aki „Karácsonyi népszoká-sok” címmel értekezett.

A debreceni evangélikus egyházközség december hó 9-én tartotta lelkészválasztó közgyűlését, melyen az egyházközség lelkészi állására egyhangúlag Raposs Viktor budapesti vallás tanár választotta meg.

A dunántúli református egyházkerület új lelkészi főjegyzője Medgyasszay Vince, a mezőföldi egyházmegye esperese lett, aki 220 szavazatból 210-et nyert. Főiskolai egyházi gondnokká Vargha Kálmán egyházkerületi aljegyző, kálózi lelkész, zsinati rendes képviselővé Nagy István drégelypalánki esperes választott, egyházkerületi lelkészi tanácsbírák pedig Pongrácz József theologiai tanár és Izsák Aladár somogyjádi lelkész lettek.

A debreceni református főgimnázium „Arany János önképzőköre“ igen szépen sikerült ünnepélyt rendezett december hó 8—9. napjain a főgimnázium tornacsarnokában. — Előadásra került Jókai „Bolondok grófja“ című 3 felvonásos, énekes bohózata, mely előtt dr. Zsigmond Ferenc felügyelő tanár tartott értékes előadást. Énekelt a főgimnáziumi vegyeskar és egy számmal szerepelt a zenekar is.

Az Ispotálytemplomban vallásos délután volt december hó 16-án, délután 5 órai kezdettel. Bibliát olvasott és imádkozott Baksa Sándor segédlelkész. Predikált Molnár Ferenc lelkész. Felolvastott Felker János lelkész. Énekelt Szabó Géza hittan hallgató. Záróimádságot mondott Nagy Sándor segédlelkész.

A szigetvári most anyásított missziói egyház első lelkészévé egyhangú meghívással Csonka Jenő segédlelkészt választotta meg.

Doktorráavatás. A debreceni Tisza István Tudományegyetem tanácsa december hó 15-én Enyedy Andor miskolci református lelkészt a hittudományok doktorává avatta.

Egyházi részli tanácsos választás. A Kossuth uccai egyházi részben december hó 21-én a Kossuth uccai templomban ment végbe az egyházi részli tanácsosok megválasztása.

Felsőjózsán jól sikerült vallásos délután volt december hó 9-én. A gyermekénekkar éneke és szavaltat után bibliát magyarázott Toky Istvan igazgató-tanító. Advent jelentőségéről előadást tartott Karla Ötön lelkész. A téli id szakban minden vasárnap délután vallásos ünnepély fog tartatni.

A debreceni „Bethlen Gábor Kör“ kultúr- szakosztálya december hó 23-án, vasárnap Nagykálóban fog előadást tartani. Az érdeklődés az előadás iránt nagy, úgy, hogy mint a mulban, úgy a jelenben is, szép sikerre van kilátás a vidéki előadás-al kapcsolatban.

A Kossuth uccai egyházi részli bibliaköre december hó 19-én tartotta összejövetelét a Doczi intézetben. Előimát mondott Madar Zoltán segédlelkész, bibliát magyarázott Magyar Bertalan segédlelkész, felolvasás után záróimádságot mondott Baja Mihály lelkész.

Egyházmegyei gondnokválasztás. A szatmári református egyházmegye gondnoki állására beadott szavazatokat december 10-én bentotta fel az erre

a célra választott bizottság. A beérkezett 65 szavazat közül 57 dr. Gaál Endre ny. államtitkár, országgyűlési képviselőt tüntette ki bizalmával, aki eszerint túlnyomó többséggel lett erre a diszes tisztségre megválasztva. Az új gondnok ünnepélyes beiktatása február közepe táján fog megtörténni.

Értesítés. Az érdekelt egyházközségek Nagytiszt. lelkészi hivatalait tudomásvétel céljából van szerencsém értesíteni, hogy az egyházkerületi közgyűlés 532—10 és 536—928. sz. határozataival a folyó 1928—29. költségvetési évről missziói és református segélyegyleti segélyek címén a következő összegek folyósítottak: *I. Missziói segélyek:* Alsószabolcsi egyházmegye: Polgár 960 P. Békésbányai egyházmegye: Békésaba 160 P, Gádos 500 P, Reformátuskovácsbánya 500 P, Szarvas 600 P, Magyarcsanak 200 P, Újszeged 800 P. Debreceni egyházmegye: Egyek—Hortobágy 240 P. Hevesnagykunsági egyházmegye: Kunszentmárton 600 P. *II. Református segélyegyleti segélyek:* Alsószabolcsi egyházmegye: Nyirabrány 300 P. Nyir-mártonfalva 100 P, Polgár 200 P. Békésbányai egyházmegye: Szarvas 300 P, Gádos 150 P. Debreceni egyházmegye: Felsőjózsán 100 P, Martinka 150 P. Felsőszabolcsi egyházmegye: Ajak 100 P, Kopócsapáti 100 P, Mezőladány 100 P, Révaranyos 100 P. Hevesnagykunsági egyházmegye: Rákóczi-falva 100 P. Középszabolcsi egyházmegye: Geszteréd 100 P, Nyirjakkó 200 P, Nyirtét 100 P, Ófehértó 200 P, Ramocsaháza 100 P. Nagykárolyi egyházmegye: Nyirparasznya 100 P. Papos 100 P. Szatmári egyházmegye: Csaholcz 200 P. Ura 100 P, Hermánszeg 100 P, Szamosújfal 100 P. A most számjelzett összegű segélyekről a két-két egyenlő példányban kiállított nyugta az egyházmegyei pénztárnok urakhoz küldendő meg, mivel az onnan együttesen beérkező nyugták ellenében a segélyek szétosztás végett szintén oda lesznek postatakarékpénztári csekk mellett egy összegben átutalva. A kunszentmártoni és az Egyek—Hortobágyi missziói körök részére megszavazott segély csak a missziói lelkészi szolgálat megkezdésével válk esedékessé. Debrecen. 1928. évi december hó 19-én, *Varg Pal* egyházkerületi számvevő.

A gemzsel református egyház folyó évi november 18-án nyitotta meg szépen megújított templomát. újbóri úrvacsorával kapcsolatos istentisztelet keretében. A templomi szószéki szolgálatot Pethő Karoly gyulahegyi református lekipasztor végezte, ki mély áhítattal teljes, költői szárnyalású imával emelte a szívet Istenhez s magas szárnyalású, tartalmas alkalmi meghirdetésével gazdagította a lelkeket. Az úrasztánál Csernyei Zoltán szabolcsbakai református lekipasztor buzgólkodott nagy hatással, ki a szent jegyeket Kriston Antal helybeli lelkésszel osztotta ki. Szívet gyönyörködtetően csendült az ünnepi istentisztelet keretében. Osvald Gábor ilki református kantortanító alkalmi szóló éneke. A templomnak es feljáró újának megkapóan kedves és kellemes feldíszítése gesztelyi Nagy Etel a urleányt dícséri. A délutáni istentisztelet lelkészi szógalatát Kriston Antal helybeli

lelkész teljesítette. A templom megújító munkálatát Balázs Horváth József építész vezette nagy hozzáértéssel és gondnal.

A Osapó uccal egyházzész férfitanácsosainak szokásos havi bibliaórája december hó 17-én fél 7 órakor volt a Leány uccai iskolában.

Az Országos Református Lelkészegyesület 1928 szeptember hó 3. napján Hódmezővásárhelyen tartott közgyűlésén hozott határozat: Felhívást intéz a közgyűlés mindazon egyházközségekhez, amelyekben állami iskolák vannak, tegyenek meg minden lehetőt arra nézve, hogy a tanszemélyzetben a növendékek vallási számarányának megfelelően történjenek azok alkalmazása. Egyúttal feliratot intéz az Egyetemes Konventhez, hogy az egyes egyházakat erre utasítsa.

Az egyetemes imahét Magyarországon első ízben 1929 elején fogja a protestantizmus szélesebb keretek között megülni. A világmozgalom magyar ágának előkészítő bizottsága szöszzerinti fordításban közreadta a világközpont hatalmas felhívását, melyet az öt világrész úgyszólván minden országának képviselői aláírtak. Az imahét közel 80 év óta minden év első teljes hetében tartatik az egész világon, 1929-ben január 6—12-ig fogják tartani a világ összes protestánsai. Kívánatos, hogy a magyar ev. és református gyülekezetek mindnyájan bekapcsolódjanak ebbe a nagy lelkiességbe. Az imahét megtartásának mikéntjére vonatkozólag az említett felhívás közöl tanácsokat. Minden gyülekezet legcélszerűbben már most megkezdheti az előkészületeket s ezáltal tanújelét adhatja annak, hogy megérti és megbecsüli a protestáns összetartás s a közös ima nagy isteni gondolatait.

Jó példa, mely követésre vár. A szatmári református egyházmegye f. évi őszi közgyűlésének egyik kiemelkedő mozzanata volt az a szépséges, az a megragadó szó oklat, melyet a KIE. tiszántúli kerületi titkára: baksafalvi Baksa Sándor, rokonszenves ifjú atyánkfia tartott. Beszédének nem marad a feületen, hanem tettekre gyulasztotta a lelkeket. A nagy közigazgatási adokkal terhelt, szegény, kis egyházakból álló egyházmegye közgyűlése azonnal évi 80 pengő segélyt szavazott meg a KIE. számára, öt világi tanácsbírája névszerint: dr. Medve Zoltán, dr. Ujfalussy Lajos, dr. Madarassy Géza, Szegedy Antal földbirtokosok és dr. Bakó Ferenc tálabíró pedig fejenkint 100-100 pengőt ajánlott fel. Jobb célra pénzüket igazán nem adhatták. Principiis obsta: hangzik a böles intelme. Az ifjúságot kell lelki-testi tisztaságban megtartani. Utólagos megtérés nehezebb; ha megtörténik is, sok idő és energia-vesztéssel károsul egyén, emberi társadalom, istenországa, földi haza. Jövel azért és áldozatok pengőt, vagy fillért, kiki hogy nyerte a talentumokat, nagy jó uraim, akik igaz erzéssel szereltek a hazát, mely ideiglenes egyházuuk s az egyházat, mely örök hazánk!

G. Sz. M.

Az ispotályi egyházzész tanácsa december hó 15-én az ispotályi gyülekezeti házban tartotta alakuló gyűlését. Molnár Ferenc egyházzszeli lelkész imádsága és megnyitó beszéte után a tanács tagjai letették az e-küt. Az egyházzsz gondnoka lett: dr. Herpay Gábor vármegyei főlevéltárnok; pénztáros Jónás Mihály ny. máv. tisztvise ő; ellenőr Nagy János városi hivatalnok; jegyző Nagy Sandor segédlelkész. A gyűlés a belmissziói, számvizsgáló, szegényügyi bizottságok megalakítása és az uccagondnokok megválasztása után Molnár Ferenc lelkész imádságával ért véget.

A belgradl KIE munkavezetője Sitters angol titkár és felesége néhány napot töltöttek Budapesten s fontos tárgyalásokat folytattak a magyar református ifjúsági titkárral s mind a ketten a Soli Deo Gloria szerdai estélyén tartottak beszédet.

A Lorántffy Zsuzsánna Egyesület december hó 9-én nyitotta meg újonnan diakonissza-otthonát.

Az Árpád-térl református templomban vallásos délután lesz december hó 23-án. Bibliát olvas és imádkozik M. dis Lázló segédlelkész. Predikál Magyar Bertalan segédlelkész. Orgonaszólót ad elő Füleki Kovács Mihály orgonista-kantor, énekel az iskolás gyermekek éneke ara Pasztor Lajos tanító vezetésével. Szólóéneket ad elő Kovács Kálmán tanító.

A budapesti januári konferencia programja.

A budapesti református theologiai akadémia, mint már évek óta, a reánk következő új esztendő kezdetén is megrendezi a maga ismert és népszerű konferenciáját. Ennek az idén az lesz a nevezetessége, hogy mind n egyes előadása úgy dél-előtt, mint délután egyformán nyilvános lesz mindenki számára. Rézthet tehát azon a vidékiek közül is mindenki, aki a magyar református egyház nagy kérdései és sorsa iránt érdeklődik. A véglegesen megállapított program egyébként a következő: Január 8-án dél-előtt a konferencia istentisztelettel kezdődik fél tíz órakor. Predikál Vincze Elek esperes, ú vacsorai beszédet mond Nyary Pal esperes. Utána előadás: A református ébredés sorsa és eredményei külföldön és Magyarországon. Dr. Lencz Géza. Január 8-án, délután 5 órakor: A Magyar Református Egyházak Világszövetségének és a Középeurópai Református Egyházak Szövetségének terve. Dr. Juhász Nagy Sándor. Utána: Az újabb theologiai irányzatok és az igehi detés. Előadás. Tartja B. Pap István. Bibliamagyarázat. Január 9-én, dél-előtt ima és bibliaolvasás, utána I. A falu élete református szempontból. Előadás. Tartja Varga Sándor. II. A református munkásság megnyerése és megszervezése. Előadás. Tartja Bogdán Gyula. Ugyanezen napon délután I. A modern élet nagy erkölcsi problémái. Előadás. Tartja Veress Jenő. Bibliamagyarázat. Január 10-én, dél-előtt ima és bibliaolvasás. Utána I. Az új magyar közszellem és a református keresztyénség. Előadás. Tartja Szabó Imre. II. A belmissziói kérdés megoldása. Előadás. Tartja dr. Ravasz László. Ugyanezen napon délután: A református keresztyénség lélek- és életformáló ereje. Előadás. Tartja Enyedi Andor. Befejező istentisztelet: Tartja György

Elemér. Tájékoztató végett közölnünk kell még a következőket: Az összes előadások egy helyen, azaz a Budapesti Református Theol. Akadémia (IX. Ráday-utca 26., II. em.) dísztermében lesznek. A konferencia tartama alatt tartja a református lelkésznek szövetsége is a maga közös konferenciáját; január 7-én pedig a vallástanárok tartanak országos konferenciát. Kedvezményes vasúti jegyről a rendező-egyesület gondoskodik. Az erre vonatkozó igényeket legkésőbb január 4-én estig kell a budapesti református theologiai akadémia igazgatóságának a jelentkezési díjjal, amely személyenként két (2 P) pengő beküldeni. Olcsó szállást férfiak részére korlátolt számban a budapesti református theol. akadémián is lehet napi 1 pengős áron biztosítani. Akik azonban a szállásokat igénybe akarják venni, azok egy kis párnát, továbbá lepedőt és takarót hozzanak magukkal és szándékukat jó előre jelentik a budapesti református theologiai akadémia igazgatóságának (Budapest, IX. Ráday-utca 26.).

Kisújszállás város képviselőtestülete a hősök emlékére gyűlt kb. 45 ezer pengő megszavazta a Keresztény Ifjúsági Egyesület részére azzal a céllal, hogy 2 éven belül egy emeletes „Hősök Hazát” építsen a Keresztény Ifjúsági Egyesületi munkáscsarnok helyére. Az építéshöz az ingyenesen a református egyház adja. Itt említtük meg azt a meghatározó eseményt, hogy az egyik nagyobb vidéki KIE református egyesület buzgó titkárának a gyűléseket egy tagja, egy 20 ezer pengős házat építtetett ajándékba. Istené a dicsőség!

Siklóson nem kevesebb, mint 35 lelkész és körülbelül 120 ifjú gyűlt össze december 6. és 7-én református ifjúsági konferenciára. A konferencia másfél napig tartott. Az előadásokat Nyári Pal esperes, dr. Fejes János ügyvéd, Nagy Akos nagyvati lelkész, Dobos Karoly és Tóttessy Zoltán KIE titkárok, Komlóssy Ernő drávaszabolcsi lelkész tartották. A konferencia valóban áldott formában szolgált a református baranyai ifjúsági munkaügyet. A mikulás esti labortűzön megéreztek a résztvevő fiatal emberek hogy milyen örömteljes és tiszta életet kínál számukra ez a mozgalom. A konferenciát bezáró mintaösszejevetel pedig sok ösztönzést adott, hogy gyakorlatilag hogyan kell végezni az ifjúsági munkát.

148 ebédet ad református családok bevonásával Budapesten a Soli Deo Gloria Szövetség szegény diákok részére. Budapesten ezenkívül 27 bibliaköre működik. A KIE Szövetség református ága pedig december 12-én tartott gyűlésén felvette a Soli Deo Gloria Szövetséget a KIE mozgalom Református Ágának tagjai közé.

Nagy diákgyűlés Wekerletelepen. A Soli Deo Gloria Szövetség téli konferenciáját február 1—2—3-án rendezte a wekerletelepi református gyülekezet körében, annak szép új templomában. A konferencián minden fiú- és leánydiák résztvehet 16 éven feül. Akik a 3 napra kosztot és szállást kérnek, azok összesen fizetnek 4 pengő részvételi díjat, akik ellátást nem kérnek, azok mindössze 1 pen-

gőt. A konferenciára január 31-én kell megérkezni. A szövetség féljegyéről gondoskodik minden vidéki diák részére. A konferencia főrészei: Bibliatanulmányozás, hat előadás, ünnepi istentisztelet, szertartás és Úrvacsoraszóval egybekötött zárógyűlés. A konferencia mottója: „Szívemet égő áldozatul!” A konferencia előadói között a magyar református élet legkiválóbb alakjai szerepelnek. Jelentkezéseket már most elfogad a Soli Deo Gloria Szövetség Budapest, Kalvin-tér 7., II. em. 15.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől

Hivatalos értesítés.

4239—1928. szám.

Körlevél,

az egyházmegyék espereseihez.

Az érdekeltekkel leendő közlés céljából tudatom Nagytiszteletűséggeddel, hogy a következő félévi teljes és javító lelkészképző vizsgálatok idejét a következőképpen állapítottam meg:

I. lelkészképző vizsgálat a jelentkezés 1929 február hó 4-iken, hétfőn d. e. 11 órakor a lelkészképzőintézet igazgatójánál. Ugyanaznap délután 3 óratól zárthelyi írásbeli vizsgát. Másnap 1929 február hó 5-én, kedden d. e. 9 órától I. lelkészképző szóbeli vizsgát.

A jelöltek okmányait (a szolgálati bizonyítvány esperesi megerősítésével) a szabályzat értelmében 1929 január hó 4-ig tartoznak a lelkészképzőintézet igazgatóhoz beküldeni.

II. lelkészképző vizsgálatra jelentkezés 1929 február hó 5-én, kedden d. e. 11 órakor az egyházkerületi lelkész főjegyzőnél. Ugyanaznap d. u. 3 órától zárthelyi írásbeli vizsgát. Másnap, 1929 február hó 6-ikán, szerdán d. e. 9 órától II. lelkészképző szóbeli vizsgát.

A jelöltek okmányai az egyházkerületi lelkész főjegyzőhöz küldendőek be a fentebb megírt módon és határidőre.

A jelöltek figyelmét ezúttal is felhívom egyházkerületi közgyűlésünk 431. és 432—1926. számú határozataira, amelyeknek ignorálása csak saját maguknak okoz erkölcsi és anyagi kárt.

Debrecen, 1928 december 13.

Atyafiságos szeretettel

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

4224—1928. szám.

Körlevél,

a középiskolák igazgatóihoz.

Egyházkerületünknek folyó évi december hó 4—6. napjain tartott közgyűlésében hozott 481. sz. határozatát tudomásul vétel és alkalmazkodás végett alább közlöm.

„Egyházkerületi közgyűlésünk az Egyetemes Konvent fentebbi számú határozatait tudomásul veszi s a 168. számú konventi határozat értelmében a tanári testületeket a kiscserkészlet megszer-

vezésére, a karcagi reálgimnázium tanárkarát pedig a cse-kézscsapat működésének fokozására utasítja." Debrecen, 1928. évi december hó 13.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

4218—1928. szám.

Körlevél,

a középiskolák igazgatóihoz.

Egyházkerületünknek folyó évi december hó 4—6. napjain tartott közgyűlésében hozott 472. számú határozatát alább közlöm:

„Egyházkerületi közgyűlésünk a középiskolai felügyelő intézkedését jóváhagyólag tudomásul veszi s az előterjesztésben fogalt tankönyvek használatát a maga részéről engedélyezi. Hasonlóképp engedélyezi a hajdúböszörményi és mezőtúri gimnázium igazgatótanácsa által bevéteni kívánt tankönyveket, de kijelenti, hogy amennyiben a fentebbi tankönyvek között vannak olyanok is, melyeket az Egyetemes Konvent még nem engedélyezett, ezek csak addig használhatók, míg az illető tantárgyra konventileg engedélyezett tankönyvek nem lesznek, a tanári testületet pedig figyelmezteti, hogy olyan tankönyveket ne hozzanak javaslatba, amelyek még meg sem jelentek, mint pl. a VIII. osztálybeli vallásnevelésre tervbe vett apologetika, hanem maradjanak meg az eddig használt tankönyv alkalmazása mellett.“

Debrecen, 1928 december hó 13.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

4202—1928. szám.

Körlevél.

Nagytsztelelű Esperes Úr!

Tudomásulvétel és megfelelő eljárás kérésével szószerinti szövegében közlöm egyházkerületi közgyűlésünk 356—1928. szám alatt hozott következő határozatát:

„Közgyűlésünk megütközéssel értesült arról, hogy az egyházmegyei statisztikai kimutatásokban a már évek óta észlelt megbízhatósági hiányok nemcsak el nem tűntek, hanem még folyvást súlyosbodni látszanak; ami egyfelől nagy nátráltatás a a Püspök urra nézve az évi jelentés készítésének nehéz és felelősségterhes munkájában, másrészt akadály a annak, hogy közgyűlésünk elé — amennyire az számadatok alapján egyáltalán lehetséges — tiszta és őszinte kép kerüljön. Közgyűlésünk az úgy ezen, mint egyéb statisztikai kimutatásokban sajnálatosan gyakorta jelentkező felszínességgel és kényelemszeretettel szemben a fokozatos felelősség elvet a leg-zigorúbban érvényesíteni kívánja s felhívja Püspök urat, illetőleg az espereseket, hogy minden olyan esetben ahol ez — a szelidebb eszközök elégtelennek bizonyulván — in már elke-

rülhetetlenül szükségesnek mutatkozik, fegyelmi úton szerezzen érvényt a jörend es lelkiismereteség elemi követelményeinek.“

Debrecen, 1928 december 12.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

4204—1928. szám.

Körlevél.

Nagytsztelelű Esperes Úr!

A magyar kir. kereskedelemügyi Miniszter úr 87.113—1926. XIV. szám alatt kelt rendeletével a törvényileg hatályon kívüli helyezett külföldi mértékek használatát a közforgalomból kitiltotta.

Egyházkerületi közgyűlésünk az esze esi értekezlet javaslatára 447—1928. szám alatt hozott határozatával az itt felsorolt atszámítási módot teite minden egyházra nézve kötelezővé:

I. Súlymértékek: 1 lat=0.014 kg. 1 font=0.56 kg. 1 téesi mázs=56 kg.

II. Űrmértékek: 1 litce=0.84 liter. 1 véka=30 liter. 1 akó=56 liter. 1 pozsonyi mérő=62 liter. 1 köböl=120 liter.

Ehhez képest: 1 köböl búza=96 kg., 1 köböl rozs=84 kg. 1 köböl árpa=80 kg., 1 köböl kukorica=84 kg. 1 köböl zab=52 kg.

III. Hosszmértékek: 1 láb=0.32 méter. 1 rőf=0.78 méter. 1 öl=1.896 méter.

Ehhez képest: 1 öl kemény tűzifa=16.50 mm. 1 öl puha tűzifa=10 mm.

Az ezeken kívül esetleg még használatos egyéb régi mértékek a helyi értékvizonyok szerinti árértékelés alapján számítandók át.

Ez a határozat nem érinti azokat az egyházközségeket, amelyek a régi mértékeknek metermértékre való átválttatása iránt már előzetesen intézkedtek.

Debrecen, 1928 december 11.

Atyafiságos szeretettel

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:

Dr. KUN BÉLA.

Postatakarékpénztári csekk száma 143,916.

DEBRECENI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLET
MINT SZÖVETKEZET
KOSSUTH-U. 8.

Kihelyezett tőke 2 500,000 pengő.

Takarék- és folyószámla betétek
előnyösen kamatoztatnak

FEST, MOS, TISZTÍT I ONCZ

kelem festő, v. g tisztító és rözmosó nagyüzeme

Fióküzletek: Piac-utca 18. (Bikaval szemben)
es Szent-Anna-utca 2. szám alatt.

Peterfia-u. 30.

Szerkesztői üzenetek.

P. I. Ó-fehértó. K. B. S. régi jó ismerősöm, kortársam, az 1917-i zsinat tagja volt. Erdemei jól ismertek. A dadai-birtok haszonbérbe van adva 12 évre. Sok üdvözlét. Boldog ünnepeket. **M. J. Vasmegyer.** Szíves üdvözlét és köszönet.

SZÁNTÓ JOZSEF

papi-, úri- és egyenruhákészítő szabó-cég
Hódmezővásárhely, Fő-tér (saját ház).

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitüntetések különböző kiállításokról.

Igen tisztelt Szántó Úr!
Gyülekeztem néhány tagja a tegnapi napon, tehát karácsony ünnepének másodnapján azzal a kérellemmel fordult hozzám, engedjem meg, hogy újév első napjára egy új paláttal kedveskedhessek nekem. Szerető szívükből fakadt kérésükből eredőleg kérem Szántó urat, hogy a legközelebb Hajdúböszörményben felvett mérték szerint részemre selyemből körpalástot s hozzávaló sapkát készíteni szíveskedjék, úgy, hogy újesztendő első reggelen abban fungálhassak. Említett gyülekezeti tagok úgy gondolták, hogy maguk veszik meg a szükséges selymet, gondolom abban a hiedelemben, hogy így kevesebbe jó. Én azonban azzal biztattam őket, hogy amennyiben alkutárgyát úgy sem képezi Szántó úrnál a palástkészítés, semmi hátrány nem fog származni abból, hogy anyagot is Szántó úr ad. Midőn ismétlem az újév első reggeli terminust, szíves tisztelettel vagyok
Biharkeresztesen, 926 dec. 27.

Sarkadi Nagy József,
református lelkész.

Igen tisztelt Uram!

Nagy elfoglaltságom s betegeskedésem miatt csak most vagyok abban az általam nagyon várt szerencsés helyzetben, hogy az Ön által készített palástra vonatkozólag papírra vessem felfogásomat s ezzel Önnek jól megérdemelt örömet szerezzek.

Az Öntől kapott palást, akár a kidolgozást, akár pedig az anyagot nézem, olyan gyönyörű és olyan finom, hogy szépsége és jósága miatt csodálkozó öröm tölti el a gondjaimra bízott gyülekezet még egyszerű tagjainak szívét s lelkét is. Kedves kötelességemnek fogom ismerni mindenkor, amikor tehetem, Szántó urat lelkésztestvéreim szíves figyelmébe ajánlani, hiszen erre a legteljesebb mértékben reag szolgált.

Szíves tisztelettel vagyok:

Biharkeresztes, 1927 február 1-én.

Sarkadi Nagy József,
lelképászter.

Kedves Szántó Úr!

Az általa küldött palást és süvegnek csinosága, szépsége, művészi kivitele nagyon meglepett bennünke s igazán nagyon meg vagyok elégedve. A pénz postán beküldtettem.

Kaba, 1926 dec. 13.

Tisztelettel, az ajándékozó Nőgyesület által.

Kóródi Gyula, ref. lelkész.

Legcélsezerűbb ajándék lelkész urak részére a palást.

Cégem eddig 5000 palástot szállított s munkáiért a legnagyobb haszon és jutalom az elismerőlevelek voltak. Kérem a Nőgyesületek hasonló ajándékrendelését.

Tisztelettel: SZÁNTÓ JOZSEF, az „ORLE” szabója.

Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság

Debrecen, Ferenc József-ut 32.

Érdekközösségben
a Magyar Általános
Hitelbankkal.

Alap- és tartaléktőke 2.390,000 Pengő.

Bank- és váltóüzlet.
Árúosztály.
Financirozások.

Magyar

Hitelbank- és Pénzügyi Bank

debreceni Hitelbank

(Alapított az 1829-ik évben)

Telefonok:

Bankosztály: 35 és 9-41

Árúosztály: 11-66 és 11-67

Debrecen, Piac-utca 26-28.

(Városi bérpalota)

KUN JOZSEF kisműves és műköszörű: Debrecen, Szechenyi-utca 1. sz.

